ספר הקנה — סוד עשר מכות במצרים

סוד עשר מכות במצרים.

ושוב שמע בני איך באו המכות במצרים דע שהמדה כת"ר עליון לבן זך ונקי וטהור וכל דבר טוב ונקי בא משם שהיא מעולה מכולם והיא קרה ודקה, והכתר שולח השלג ע"ד הצינורות למדת המלכות השוער הפועל הן לדין הן לרחמים ושם נקפה ברד ונעשה כאבנים ולבן כשלג כמו המדה ששלחתו, ומאותו הברד נזלו אבני אלגביש כולו מעורב, ומאבני אלגביש יצא האש הוא שנאמר ואש מתלקחת בתוך הברד והנה בר"ד במ"ק כת"ר, אל"ר לא ראית מעשה שעשה הברד בשעה שנגזר לרדת מהכתר עשה ו' בתים וירד מבית לבית ובא בבית הו' הוא כתר מלכות ונתחבר שם עם ד' אותיות הוי"ה ונשמר שלא להזיק ישראל אומה יחידה לשם, והנה מכתר לכתר ירד, א"ל ואיך א"ל בשלשה אבנים שבו בנה ו' בתים בר"ד בד"ר רב"ד רד"ב דב"ר דר"ב ועלו כולם כת"ר כת"ר עם ד' אותיות הוי"ה שנתחבר עמהם שלא להזיק את ישראל, אל"ב ולא ראית שהברד לא הורשה לבא בכתר מלכות הוא ת"ת עד שהלך ליצחק בעל השמטה וא"ל תצא בדינך והך במצרים כי כן גזירת המלך, א"ל מנא לן הא א"ל ברד בגימ' יצחק, ואז נתלבש יצחק רחמים ה' ספירות לוחם בישראל ושלא להזיק אפילו כחוט השערה וזהו יצחק ח' פעמים הוי"ה, אל"ר ולא ראית המדה הנקרא ש"ם תיכף שנתבשרה שהברד יורד אצלה מיד יצאה ונתלבשה בו והקפיאו ועשאו עב גס להנקם ממצרים המצירת אותה, א"ל ואיך א"ל מלאהו בי"ת רי"ש דל"ת אותיות שניות של חכמה נאצלת מכתר עליון, האור הגדול המים הלבנים וזכים והמתוקנים וכשנאצלה קרקר הדין בתוכה כי הוא בכור הדין וע"כ עלו הצפרדעים ממנה, וכדי לבלעם ולהטעותם הניח להם שיעשו גם הם בלטיהן להחזיק טעותן ע"ד משגיא לגוים ויאבדם והנה:

חכמה גימ' ג"ע גע בהרים ויעשנו ברוק ברק ותפיצם שלח חיצך ותהומם והן ע' שרים חיצונים הצרים את ישראל, ראית ר' שנחלקה חכמה לב' והראה כ"ח מ"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א עם חכמה ונעשה קו"ם, ומיד קרקרו קרקר אחר קרקר קו"ם בתולת ישראל קמ"ו אותיות קו"ם ושבו בחיבור חכמה כ"ח מ"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א ועמדו כולם לפני החכמה וצעקו אז וירא בצר להם בשמעו את רינתם ויזכור להם בריתו וינחם כרוב חסדיו ויתן אותם לרחמים, הלא תראה קו"ם חכמה יו"ד ה"א וא"ו ה"א עולין בצד בינ"ה ממנה באו הכנים, ומיד אמרו אצבע אלהים הוא כי כל הפועלים בעליונים ובתחתונים כולם הם באים מהמדה הנקראת בינ"ה ובה הם נכללים ג' רוחניות ונעשית ראש אחד ודבור אחד מהמדה הזאת יוצאים כל כחות של ו' שמטות ומהבינה להם כח, וע"כ חזרו על כל הכחות הנאחזים מההיקף ולא מצאו בהם כח כי המכה מבטל הכח והודו ולא כסו יותר, ראית ר' בינ"ה במ"ק כנס, אל"ר ולא ראית בקו"ף הרומז בבינה הנקראת יהו"ה אלהים כי קו"ף בגי' יהו"ה אלהים וירד עם הבינה לשמור את ע"ה אל"ב ואיך הוא א"ל כנים כ"ף נו"ן יו"ד מ"ם עולה בגימ' קו"ף:

חסד הוא המים ושלח הדם הוא שנאמר ויהפכו כל מים אשר ביאור לדם ומעיינות ובורות ואגמים כולה נכללים במלת יאור, ולמה שלח החסד הדם במים מפני שהמים הם רחמים והמים אינם משגיחים ברשעים בשונאי הש"י וע"כ נהפכה מדת הרחמים שהם מים לדם שהוא דין, ואע"פ שהמדה הזאת היא רחמים בזכות אברהם הנאחז במדה ההיא היו רחמים עומדים לישראל והדין למצרים וזהו שהיו המצרים

שותים דם וישראל מים, הראית ר' נסתלק הא' מבין הווי"ן ושבו הרחמים לדם ר"ל יו"ד ה"א וא"ו ה"א בחסרון הא' מבין הווין עולה ד"ם, א"כ מה המקוה באויבים, א"ל המדה הנקראת אל היא מדת החס"ד והנה הקנאה בד"ם, שעלה ד' בכללו י' ומ' בכללו קמ"ה הרי עלו ד' בכללו ומ' בכללו קנ"ה ונתמלא קו"ף נו"ן ה"א עולה רצ"ח כי נהפכו המים לדם והיו המצרים מתים מהם כששתו כשותה מים מן התקופה מתנפח ומת, וישראל שותים תואר מים ולא ניזוקו:

הפחד ממנו הדבר, כי הוא מדת הדין הקשה והוא הפחד והחרב והמלחמה וכשעושה פעולה אינה מבחנת בין צדיק לרשע, אבל היא פועלת בגבורה ותוקף באכזריות ואינה חומלת על הצדיק אלא כצדיק כרשע כנער כזקן כולם כא' לעקר את הכל, ע"כ בא הדבר ממנה למצרים לכלותם כי המיתה שר שלהם למעלה בלי חיות ומזון, ראית ר' בעל הברד הוא כתר עליון כאשר ירד הברד אל יצחק הוא הפחד ואמרו לו להכות את מצרים מיד הפך הברד ועשאו דבר ויצא בעם מצרים וכלה בהם בלא רחמניות:

תפארת הוא הרחמים סתם ושלח מכת בכורות להודיע שכנ"י יכולה להגן בבכורים וישראל מייחדים אותה בכל יום הגינה עליהם והכה כל בכור במצרים למעלה ולמטה יפקוד ה' על צבא מרום וגו':

נצח רומז בו הז' והארבה משם ז' מינים מובחרים חסיל סלעם חגב חנמל ילק ארבה חרגול, וז' מינים הללו הסכמת ההקף ז', והמכלין ה' מינים טמאים חיצונים, רשעים מכים הרשעים אבל אין אחד מהם טהור, והנצח מדת משה וצורת מטה משה בצורת ז' הרומז בנצח ע"כ משה מנצח במטהו:

ההוד שלח השחין והוא מדת אהרן וע"כ אהרן בהתפללו על רפואת מצורע היה מכוון במדתו שמדת הוד מרפא כל שחין וכל נגע, וע"כ שלחה השחין במצרים פועלי און ארורים הרשעים שמהפכין הרופא למכה:

יסוד הוא מדת יוסף והוא מנוחת כל ישראל אור לצדיקים והפך אורו לחושך והחשיך למצרים ולכל בני ישראל היה אור במושבותם נר רשעים ידעך שלא צרפו נפשם להנוח מאותו אור היסוד, והרשעים שבישראל שלא האמינו לישועה מתו באותו חשך, ועל כל זה באו במדבר מצאו את ישראל חונים שם ונסו להקב"ה עשר פעמים כי לא אמון בם:

העטרה היא מדת דוד וממנה הערוב כי היא מעורבת מכל הספירות אם לרחמים אם לדין, ועל שלא רחמו על בניה אמרה לי הרחמים ולי הדין וארחם על בני ואדון אותם בערוב והביאה עליהם כל מיני חיה רעה, והם רואין את ישראל ונופלים לפניהם ורואין את מצרים ומתגברין עליהן ואוכלין אותם.

וביום חמשה עשר בניסן יצאו ועל כן צריכין כל ישראל להגיד נסים ונפלאות אשר עשה עמנו הש"י בנוסח ההגדה בסדר הנוסחאות אבאר כל מלה בעז"ה.

האמת בעבור שבזה הלילה נסתלקו כל הדינים מכנ"י ורחמי החסד עמה ע"כ צריך כל בר ישראל להסיב במסיבת שמאל למתק הדין ברחמים המורה חירות, ואין הפרש בין אנשים לנשים והבן והמשמש בנטילת רשות כי ההסיבה מורה חירות בשמאל מהדין, וד' כוסות צריכין הסיבה משא"כ במרור, א"ל רבי מרור למאי, אל"ב אשריו לרבא דאמר מרור בזמ"ה דרבנן שהפסח היה נאכל על מצות ומרורים ליחד בכללם הכל ביחוד, ועכשיו שאין לנו פסח מה צורך למרור אלא דרבנן, וע"כ החליפו המרור בחזרת ובעולשים וכיוצא בהן וענין סדר הגדה יתבאר בנוסחאות סדרה ופירושה: